

3701

1915 № 715

Գ. ԱՆՆՅԱՆ

Գ Ր Պ Ա Ն Ի

ՈՒՂԱՄԳՐՈՒԹԻՒՆ

Բարեգոխած

Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հրատարակեց Մ.



Թ Ի Զ Լ Ի Ս

Տպարան «ԷՊԵՆԱ» Մուգեյսկի փող., № 8:

1912

ԶԱՓԵՐ. ՏՖՐԱՆՈՒԹԵԱՆ

Վերստն=500 սաժեն=1500 արշին=3500 ֆ.
 Սաժեն=3 արշին=48 վերջոկ=7 ֆուր. 84
 դիւլ=840 գիծ (լինիա)
 Արշինը=16 վերջոկի,=2 1/3 ֆուրքի=28 դիւլմ.

Մ Ա Կ Ա Ր Թ Ա Կ Ի

Քառակուսի վերստը=104,167 դեսետին.
 Դեսետինը=2400 քառակուսի սաժենի.
 Քառակուսի սաժենը=9 քառակ. արշինի.
 Քառակուսի արշինը=256 քառակ. վերջոկի.

ԽՈՐԱՆԱՐԴԻ ԶԱՓԵՐ

Կուրքալան սաժենը=27 կուրքի, արշինի.
 Կուրքալան արշինը=4,096 կուրք. վերջոկի

Հ Ե Ղ Ո Ւ Կ Ի

Տակառն=40 վեդրոյի, վեդրոն=10 կրուժկայի
 100 չարեքի=8 շոսֆի.

Ծ Ա Ն Բ Ե Ի Թ Ե Ա Ն

Բերկովեցը=10 փուրքի, փուրք=40 ֆուրքի.
 Ֆուրքը 96 մսխալ, արշինը 2 մսխալի կամ զոյոր-
 ֆինի մուրնինը=96 ուստան

Համ
 6115

431. 98

4-22

Գ. ՎԱՆՑԵԱՆ

-6 NOV 2011

БИБЛИОТЕКА
 ИМ. СТИЛИСТА
 ДОСТОУПОВЕДЕНИЯ
 Академии Наук
 СССР

Գ Ր Պ Ա Ն Ի

ՈՒՂՂԱՅԻՐՈՒԹԻՒՆ

Բարեփոխած
 Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հ ր ա տ ա ր ա կ ւ ց Մ.



Թ Ի Ը Լ Ի Ս
 Տպարան «ԷՊՕՆԱ» Մուգէյսկի փող., № 8,
 1914





Լ. Ի. Կ. Ա. Ն. Ո. Ն.

1) Է Գործ է ածուած երեք ան-
գամ քիչ քան Ե: Կասկածելի դէպքում,
ուրեմն, պէտք է գրել Ե:

2) Բայերի մէջ անկատարի, ապառ-
նիի և պայմանականի բոլոր դէմքերը
գլուում են է-ով. էի, էիր, էր, էինք,
էիք, էին. կասէի, կասէիր, կասէր,
կասէինք, կասէիք, կասէին. պիտի ա-
սէի, պիտի ասէիր, պիտի ասէր. պիտի
գրէի, պիտի գրէիր, պիտի գրէր, և
այլն...

3) Հրամայականի յոգնակին. գը-
րեցէք, ասացէք, բերէք, տարէք. մի
առէք, մի գրէք, մի բերէք...

4) Եղէն վերջոյթը. ոսկեղէն, հը-
րեղէն, քարեղէն, կանաչեղէն...

5) Իէտ. յաւէտ, խոտաւէտ, ծաղ-
կաւէտ, գինեւէտ:

6) Երէն. հայերէն, ռուսերէն,
թուրքերէն, վրացերէն:

7) Էն. այժմէն, արդէն, քաղքէն,
գեղէն, տնէն, ձեգնէն, նկարէն...

8) Յատուկ անունները, որոնք
վերջանում են ել, էն, էս. Գաբրիէլ,
Միքայէլ, Ռափայէլ, Աշխէն, Գուրգէն,
Զաւէն, Սուրէն, Խորէն, Կայէն, Շա-
հէն, Ռուբէն, Արիստակէս, Ներսէս,
Վրթանէս. Օհաննէս, Հանէս.

9) Է շատ անգամ դառնում է ի,
տէր-տիրել, սէր-սիրել, էշ-իշու...

10) Է երբեք չի գրւում ք, ծ, դ,
ո, վ, ց, լ, փ, տառերից առաջ:

Ալէխան

Ալէկոծ

Աղէտ

Աղէտալի

Աղէկ

Այդպէս

Այժմէն

Այնպէս

Այսպէս

Ամէն (амин)

Անդէտ	Արժէք
Աստէն	Աւէտ (յաւէտ)
Անդէն	
Անդէպ	Բազէ
Անդէն	Բազմադէտ
Անէծք	Բազմաշէն
Անէ ութիւն	Բազմանուէր
Անէակ	Բազմավէպ
Անձնասէր	
Անպէտ	Գէթ
Անտէր	Գէլ (գայլ)
Աշխէն	Գէջ (թաց)
Աշխէտ (գոյն)	Գէշ (լէշ)
Ապակեղէն	Գէս (մազ)
Ապակէգործ	Գէր (չաղ)
Ապաւէն	Գօտէ (մարտ)
Առէշ (ք)	
Առէջ	Դէզ
Ասպարէզ	Դէզադէզ
Արդէն	Դէմ (ուղէմ)
Արևակէզ	Դէմք
Արևադէմ	Դէն
Արժէ	Դէս

Դէպ	Թէպէտ
Դէպք	
Դէտ	Իսկզբանէ
Դռնաբացէք	Իբրևթէ
	Իցէ թէ
Եթէ	
Ել և էջ	Խայտաբղէտ
Եղեգն	Խէթ
Երբէք	Խէժ
Երգ	Խէնէշ
Երէց	Խէշ
	Խէշօ
Զէն	Խէլ
Զէնք	Խլէզ
	Խորէն
Էրէ	
	Ծէս
Ընդդէմ	Ծուէն
Թէ	
Թէև	Կէս
Թէժ	Կէզ (կիզել)
Թէյ	Կէտ
Թէոր	Կոճղէզ

Կրկէս

Հանդէս

Հանդէս

Հէր (հայր)

Հետզհետէ

Հէգ, հէք

Հէնց

Հրաւեր

Հրէայ

Հրէութիւն

Հրէշ

Հրէս

Ձէթ

Մէգ

Մէդ

Մէկ

Մէն

Մէնաւոր

Մէջ

Մէջք

Մէտ.

Մէր (մայր)

Մողէս

Յաւէտ

Յաւերժ (ահարս)

Ներսէս

Նէր (նիրոջ)

Նէ (она)

Նէրա (նորա)

Նուէր

Շահէն

Շէկ

Շէն

Շէշ (անշէշ)

Պասէք

Պատուէր

Պատնէշ

Պատճէն

Պարէն

Պարէտ

Պարտէզ

Պէս, այսպէս

այդպէս

այնպէս

նոյնպէս

վերջապէս

Պէս-պէս

Պէտք

Պէտ

Ջրվէժ

Ջրօրհնէք

Սերովբէ

Սէ (սա)

Սէրա (սորա)

Սէգ

Սէդ

Սէր (любовь)

Ստէպ

Վէգ

Վրէժ

Վրէժխնդիր

Վէճ (վիճել)

Վէմ

Վէպ

Վէս

Վէտ-վէտ

Վէր-վէրք

Վէր (վայր)

(վէր ընկաւ)

Վրէպ (վրիպակ)

Տէգ

Տէր

Տէրունի

Տէրութիւն

Տէրունական

Տնօրէն

Տնօրհնէք

Րոպէ

Փէշ

Փէշակ
Փոխարէն

Քէն
Քարտէզ

Քերովբէ

Օրէնք
Օրէնսդիր
Օրէնսգէտ



Օ - Ի Կ Ա Ն Ո Ն

Թէ ամառ է, տօթ խորշակն է պինդ փշում
Թէ աշուն է, տերկներն է թօթափում,
Կանգնած է նա ժամի դռնում աղօթում,
Հաց է խնդրում, սոված է նա անօթի,
Զեռ է պարզում առանց սոսկման ամօթի,
Նա դիմում է անծանօթի, ծանօթի:

Օ. Հայերէնում երեք անգամ քիչ է
գործածւում ուրիշ. կասկածելի դէպքե-
րում, ուրեմն, լաւ է գրել ո, քան օ:
Միայն 70 արմատական բառ օ ով են
գրւում, այն էլ մեծ մասամբ լեզուա-
տաափնային տառերից առաջ, օրինակ,
տ, թ, ը, ն, ս, շ, (54 բառ.—)

Ակօս
Աղօթք
Աղօթասէր
Աղօթարան

Աղօն (աղուն)
Աղօտ
Աղօրիք
Ամօթ

Ամօթխած	Արդեօք
Այսօր	Արտօնութիւն
Անգգօն	Արտօսը
Անծանօթ	Արօս (թռչուն)
Անկարօտ	Արօտ
Անկրօն	Արօտատեղ
Անյօդ	Արօր
Անյօժար	Աքլօր
Անօգնական	
Անօգուտ	Բագմօգուտ
Անաղօթ	Բարեխօս
Անամօթ	Բարեպաշտօն
Անղօր	Բարձրայօն (ունք)
Անօթ (աման)	Բարոյախօս
Անօթի (նօթի)	Բօթ
Անօսը	Բօթաբեր
Անօրէն	Բօթալից
Անօրինակ	
Ապարօշ	Գօս (չորահած)
Առաջօք	Գօսանալ
Առաւօտ	Գօսացած
Առօք փառօք	Գօտի
Ատօք	Գօտեորել

Գօտէմարտ	Թօթափել
Գործօն	Թօն (անձրև)
	Թօշնիլ
Դրօշ	
Դրօշակ	Իրօք
Դրօշել	
	Լօշ (լաւաշ)
Եօթ	
Եօթանասուն	Խօսք
Եղբօր	Խելօք
	Խօսել
Ջբօսանք	Խօսնակ
Ջբօսնել	Խօսող
Ջգօն	Խէշօ
Ջօդ (կապ)	
Ջօդել	Ծանօթ
Ջօր	Ծղօտ
Ջօրք	Ծհօտ
Ջօրութիւն	Ծօ
Ջօրավար	
Ջօրեղ	Վարձեօք
	Վարճառօտ
Թնդանօթ	Վարօտ

Կարօն	Մօտալուտ
Կրօն	Մօտենալ
Կօշկակար	Մօտաւորապէս
	Մօր
Համառօտ	Մօրաբոյր
Հզօր	Մօրուք
Հօտ	Մրայօն
Հօտաղ	
Հօր	Յօդ
Հօրական	Եօդուած
Հօրաբոյր	Յօժար
Հօրոտ մօրոտ	Յօժարութիւն
	Յոնք (ունք)
Զօն	Յօշոտել
	Յօրանջել
Հօղանջել	Յօրինած
Հօղանջ	Յօրինել
	Յօրինող
Ճօճ	
Ճօճալ	Նախօրօք
Ճօճանակ	Նարօտ
	Նօթի
Մօտ	Նօսր

Նօսրամազ	Տօթ
Նօտար	Տօթակէզ
Նօտր-գիր	Տօմար
	Տօն
Շատախօս	Տօնական
Շօշափել	Տօնավաճառ
Շօշափելիք	Տօսախ (ծառ)
Ոսկեզօծ	Տօղ
	Տօղուն
Պաշտօն	Օգնել
Պաշտօնեայ	Օգնութիւն
Պոռ	Օգտակար
Պօղոս	Օգտաւէտ
	Օգոստոս
Սօս	Օգուտ
Սօսիւն	Օդ
Սօսանուէր	Օդագնաց
Սօսափիւն	Օդապարիկ
Սօսի	Օդեղէն
	Օթեակ
Վաղօրօք	Օթեան
Վառօդ	Օթոց

Օժանդակ	Օտար
Օժիտ	Օտարազգի
Օծել	Օտարոտի
Օձ	Օր
Օձաձուկ	Օրըստօրէ
Օձիք	Օրէնք
Օղ	Օրինակ
Օղի	Օրիորդ
Օճառ	Օրհաս
Օշարակ	Օրհնել

Օ Տ. Օ Ր

ԹԵԼԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.

Գարնան առաւօտ,
Անտառների մօտ,
Դաշտ, հովիտ, արօտ
Կապելեն վզին հօքօտ ու մօքօտ,
Ինչպէս մի նարօտ:
Ոչխարների մօտ,
Գառներին կարօտ,
Որոնք անգաղար
Կրծում են ծղօտ,

Կանգնած է հօտաղ,
Չեղբ ծնօտին,
Աչքն իւր հօտին,
Երգում է նա տաղ:

Մօրն է յիշում նա աղօտ
Նորա անուշիկ օրօր,
Հօրն է յիշում նա հզօր
Եւ եղբօրը մեծագօր,
Արտում վարելիս արօր,
Աշխատելիս ամեն օր:

Յ-ի Կ Ա Ն Ո Ն

Յ. ն բառերի առաջ շատ անգամ
կորչում է. Ակոր, Արութիւն, Օսէփ,
Օհանէս, Էտոյ, Էտե, արգոյ, արգ, ա-
ռաջ, առաջաբան:—Լաւ է այսպէս
գրել այդ բառերը, քան յ-ով:—Հ-ն եր-
բէք չի կորչում բառերի առաջից:

Յ. բառերի սկզբին երեք անգամ
քիչ է գործ ածւում քան հ. իսկ բա-
ռերի վերջին ընդհակառակը: Ա. և ո-ից
յետոյ, բառերի վերջը, միշտ գրւում



БИБЛИОТЕКА
ИСТИТУТА
ВОСТОЧЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

59478-66

է յ: Բազմավանկ բառերի վերջը յ չի հնչւում:

Դերանունների և հրամայականի վերջը յ չի գրւում. օր. սա, դա, նա, սրա, դրա, նրա: Աստ, գնա, տրա, կարդա, թող մնա. թող բանա:

Յարէթ (անուն)

յամրաքայլ

Յագենալ

յամառ- ութիւն

յագեցուցիչ

յայնժամ

յագուրդ

յայնկոյս

յախճապակի

յայսկոյս

յախուռն

յայսմաուրք

յածել (պտտել)

յայտնի

յակինթ

յայտնութիւն

յաղաքս

յայտնապէս

յաղթել

յանգաւոր

յաղթահասակ

յանգէտս

յաղթական

յանդուգն

յաղթահարել

յանդիման

յաղթանակ

յանդիմանութիւն

յաճախ-ակի

յանկարծ

յաճախապատում

յանձնարարութիւն

յաճախել

յանձնել

յանձնարարել

յարդարել (արդարել)

յանձնապաստան

յարութիւն

յանցանք

յարուցանել

յանցաւոր

յարձակումն

յապաղիլ

յարձակուել

յաջող

յարմար- (իլ)

յաջողակ

յարմարութիւն

յաջորդ

յաւակնիլ

յառաջ (աբան)

յաւելուած

յառել (աչքերը)

յաւէտ

Յասմիկ

յեղափոխել

յաւէրժահարս

յեղափոխումն

յաւիտեան

յեղյեղուկ

յափշտակել

յենարան

յատակ

յենակէտ

յատկացուցիչ

յենել

յար (և նման)

յետ (ետե)

յարաշարժ

յետին (ետին)

յարատե (ել)

յետնորդ

յարգ, -ի

յետոյ (ետոյ)

յարգելի, -ի

յիմար

յարգոյ

յիշատակ

յիշել	յորջորջել
յիշողութիւն	յուշարար
յիսուն	յուշարձան
Յիսուս	յուշիկ
յոբելեան	յուռութ
յոգն.ակի	յուսահատ
յոյժ	յստակ
յուզմունք	յօդ
յուզուիլ	յօդացաւ
յոյն	յօժար
յոյս	յօնք
յոռի	յօրինել
յորդ	յօրինուած
յորդորել	յօդակապ
յորձանք	

Յատուկ անուններից յով սկըսւում են. Յակոբ, Յարութիւն, Յիսուս, Յովսէփ, Յովհաննէս, Յուդա, Յուլիանոս:

Ռ-ի և Ա. Ն. Ո Ն

Ռ. վեց-եօթ անգամ քիչ է գործածւում քան Ր. կասկածելի դէպքում պէտք է գրել Ր:

Ագուաւ	Առանց
Աթոռ	Առանցք
Աթոռակալ	Առաջ (ին)
Ախոռ	Առաջարկ
Ականակուռ	Առաջնորդ
Ամառ	Առասպել
Ամբռնալ	Առաստաղ
Անառակ	Առատ (աձեռն)
Անառիկ	Առարկայ
Անբարբառ	Առարկել
Անթառամ	Առաւել
Անտառ	Առաւօտ
Անպատկառ	Առաքել
Անաչառ	Առ և ապուռ
Աչառու	Առ և տուր
Ապառաժ	Առադաստ
Ապառնի	Առած

Առակ	Բառաչ
Առանձին	Բառացի
Առնել	Բառնալ
Առոյգ	Բարբառ
Առու (ակ)	Բացառական
Առտնին	Բացառութիւն
Առաքինի	Բեռ (նակիր)
Առեղծուած	Բիւեռ
Առէջը	Բռնաբարել
Առժամանակ	Բռնակալ
Առիթ	Բռնանալ
Առիւծ	Բռնի
Առիք	Բոռ
Առձեռն	Բուռ
Առնական	
Առնաբար	Գառ
Առողանել	Գաւառ
Առողջ	Գաւառապետ
Առուակ	Գոռալ
Աստառ	Գոռոզ
Բառ	Գռեհիկ
Բառարան	Գոռուզ
Բառ զիրք	Գրգռել

Դառն	Թշուառ (ական)
Դառնալ	Թոռն
Դեռ	Թրթռալ
Դուռ	Թռչիլ, Թռիչք
	Թռչուն
Եռալ	
Եռանդ (ուն)	Ժառանգ
Եռանկիւնի	Ժեռ
Եռոտանի	
	Հեռո (լեռ)
Զառամել	Հեռնային
Զառիվայր	Հուռ (լուիկ)
Զեռուն	Հօռի (լօռեցի)
Զեփիւռ	
Զմուռս	Խայտառակ
	Խառն (ի խուռն)
Ըմբռնել	Խառնիճաղանճ
	Խոժոռ
	Խոռոչ
Թառ	Խռով (իլ)
Թառամել	Խռովարար
Թափառել	Խռպտալ
Թափառական	
Թիթեռ	

Ծառ	Համառօտ
Ծառայ (ել)	Համբառնալ
Ծառզարդար	Հառաչ (անք)
Ծիծառ	Հեռու
Ծիծենակ	Հեռագիր
Ծուռ	Հեռաւոր
Ծռել	Հոետոր
	Հոմայեցի
Կայտառ	Հոչակ (աւոր)
Կաշառ	
Կառավար (ութիւն)	Ձեռք
Կառուցանել	Ձեռագործ
Կեռ	
Կեռաս (ենի)	Ճառ (ախօս)
Կիրառութիւն	Ճառագայթ
Կշիռ	Ճպոռ
Կշեռք	
Կռապաշտ	Մառան
Կռիւ	Մեռնել
Կռնակ	Մեռոն
Կռուարար	Մոռանալ
	Մոայլ
Հակառակ (իլ)	Մոմալ

	Պաստառ
Յամառ	Պատառ
	Պատառաքաղ
Նուռ	Պատառել
	Պատկառանք
Շառագոյն	Պատճառ
Շառաչիւն	Պտռել
Շառաւիղ	Պոռոտախօս
Շուրջ-առ	Պոռ
Շռայլ	Ջերմեռանդ
Ոռգել	
Ոռնալ	Ռեհան
Ոսկեհուռ	Ռամիկ
Ուղղափառ	Ռեգեղջիւր
Ուռ (ի, ենի)	Ռոճիկ
Ուռկան	Ռազմ (իկ)
Ուռչիլ	Ռահվիրայ
Ուռոյց	Ռետիւն
	Ռշտունի
Պայծառ	Ռումբ
Պառակտել	Ռունգ
Պառաւ (իլ)	

Սառ	Տառանդոր
Սառոյց (սառչիլ)	Տօնավաճառ
Սեռ	
Սիսեռ	Ցանցառ
Սպառնալ	
Սառնամանիք	Փառ (ք)
Սարսուռ	Փառասէր
Սեռական	Փառք Աստծու
Սպառազէն	Փառաւոր
Սրտառուչ	Փռել
Սփռել	Փռչտալ
Վաճառական	Քառ
Վառել (իք)	Քառաթիւ
Վառ (եկ)	Քառանկիւն
Վճիռ	Քառասուն
	Քառորդ
Տառ	Քառեակ
Տառեխ	Քեռի
Տուրեառ	

Ի, Վ, ԵՒ ՈՒՐ ԿԱՆՈՆ

Բառերի սկզբին երբէք չի գրուում ւն, այլ բառերի մէջ և վերջը. ա, ի, ե տառերից յետոյ եթէ լսենք վ, պիտի գրենք միշտ ւ. օր, հաւ, կաւ, հաւատ, անիւ, արծիւ, տիւ, թիւ, արեւ, տերեւ, բարեւ և այլն: Բացառութիւն են հետեւեալ բառերը. Գրավաճառ—գիր և վաճառ Տօնավաճառ—տօն և վաճառ Թիավար—թի և վարել Կառավար—կառք և վարել Օրավար—օր և վարել Կառավարութիւն և այլն...

Բաղաձայններից յետոյ, ձայնաւորից առաջ, գրուում է ու, կարգացուում է ինչպէս վ. օր. Աստուած, բացուած, կցուած. գրուել, գժուել, ծեծուել, տանջուել և այլն:

«ՀԱՅ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐ»

Նրկրորդ բարեփոխուած եւ հարստացրած տպագրութիւն. դասագիրք ծխական եւ պետական դպրոցների համար. մեր բոլոր յայտնի հեղինակների եւ քարզմանիչների կենսագրութեամբ. քոյատրուած Կովկասեան Հոգաբարձութիւն: Գինն է 1 ռուբլի

ՄԱՄՈՒԼԻ ԿԱՐԾԻՔԸ «ՀԱՅ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԻ»
ՄԱՍԻՆ

«Շեշտում եմ, որ պ. Վանցեանի «Հայ հեղինակները» գնահատելի և դասատուներին յանձնարարելի աշխատութիւն է: Թող յօրինողի այս «առաջին փորձը» փորձեն ուսումնարանները և տեսնեն թէ այս գիրքը իր քան հարցասիրութիւն առաջացրեց աշակերտների մէջ դէպի հայ հեղինակներն ու նրանց երկերը: «Մուրճ» 1905 № 4 թ. 8. Տէր Միրաքեան:

«Պարոն Վանցեանի այս աշխատութիւնը գալիս է լրացնելու դպրոցական ձեռնարկների մէջ մի շատ խոշոր բաց: Մինչև այժմ կազմուած այդ տեսակի ընտիր հատուածների ժողովածուներից և ոչ

մէկը չի համապատասխանում իւր նշանակութեանը. կազմողները մեծ մասամբ եղել են կամ հայ գրականութեան ոչ բաւականաչափ ծանօթ անձինք, կամ, անճաշակ, կամ միակողմանի և կուսակցական հայեացքների տէր:

Պ. Վանցեանն աշխատել է լինել բաղմակողմանի և անկախ. որն է բռնազրօսիկ տենդենցիայից և այս կարելի է ասել յաջողուել է նրան: Նրա գիրքը, որ բաղկացած է 320 մեծադիր էջերից. պարունակում է հատուածներ ռուսահայ գրեթէ բոլոր հայ հեղինակներից, սկսած ամենայայտնիներից մինչև անյայտները: Կան հատուածներ և տաճկահայ գրողների գրածքներից: Շիրվանդադէ:

«Լումայ» մարտի № 1. 1905:

Մեր առաջին է պ. Վանցեանի 320 երեսներ բռնող «Հայ հեղինակներ»-ի ըստւար հատորը, որը պարունակում է իր մէջ հայ ընտիր հեղինակների ընտիր գրածքներ: Դրանք ռուսահայ 15 սիրելի հեղինակների և 7 թուրքահայ մեր յայտնի գրող-

ների մի սիրուն, համով, հոտով կազմուած գրական ծաղկափունջ է, որը ոչ միայն որպէս ձեռնարկ՝ մեր միջնակարգ դպրոցների աշակերտների համար, նոյն իսկ հայ-ընտանիքներում որպէս ընթերցանութեան նիւթ հետաքրքրական է, և մանաւանդ որ, կազմողը տուել է նմուշների հետ միասին դրանց հեղինակների համառոտ, բայց էական կենսագրութիւնն ու գրական դէմքը: Թէ հատուածների ընտրութիւնը և թէ նիւթերի դասաւորութիւնը արուած է խնամքով և, հէնց դրանով պէտք է բացատրել մեր գրական աշխարհում բաւական հաղուադիւտ այն երևոյթը, սր վեց ամսում պ. Վանցեանի «Հայ հեղինակները» ունեցել է երկրորդ տպագրութիւն: Դա գրքի համար ամենալաւ վկայականն է, ուստի և ցանկալի է, որ «Հայ հեղինակները» տարածուին նաև հայ դպրոցների պատերից դուրս հայ ընտանիքներում, ուր «Հայ-հեղինակների» իսկական երկերը շատ էլ ընդունուած չեն:

«Աշխատանք» № 12

Издание хрестоматіи, какъ учебнаго пособия, требуетъ отъ составителя умѣнія систематизировать литературный матеріалъ такъ, чтобы ученикъ по избраннымъ образцамъ изящной литературы могъ легко ознакомиться съ характеромъ творчества авторовъ и вмѣстѣ съ тѣмъ усвоить литературное званіе языка. Этому требованію въ достаточной степени удовлетворяетъ вышедшій вторымъ изданіемъ сборникъ Гр. Ванцана «Армянскіе авторы», въ которомъ нашли мѣсто отрывки изъ произведеній корифеевъ армянской литературы съ краткимъ біографическимъ очеркомъ послѣднихъ, что такъ необходимо для полноты знанія ученика жизни и дѣятельности изучаемыхъ авторовъ.

Сборникъ г. Ванцана можетъ служить для учениковъ армянъ полезнымъ учебнымъ пособиемъ по классу армянскаго языка и словесности, который до послѣдняго времени у насъ не существовалъ.

Т. Л. № 47. 1906 г.

Привѣтствуя появленіе въ свѣтъ подобнаго руководства, въ которомъ чувствуется крайняя необходимость какъ въ правительственныхныхъ учебныхъ заведеніяхъ, такъ и въ арм. школахъ при преподаваніи родного языка, мы не можемъ не указать на тѣ достоинства, благодаря которымъ учебникъ этотъ получилъ такое широкое распространеніе, что пришлось издать его черезъ нѣсколько мѣсяцевъ 2-мъ изданіемъ. Учебникъ этотъ содержитъ богатый матеріалъ для чтенія и изученія произведений лучшихъ арм. писателей, а также для характеристики литературной дѣятельности послѣднихъ, чему много способствуютъ также составленные г. Ванцянѣмъ кратко и популярно біографическіе очерки писателей. Подборъ же статей и стихотворѣній какъ по языку, такъ и по содержанию вполне удовлетворительный, что дѣлаетъ этотъ учебникъ цѣннымъ вкладомъ въ арм. педаг. литературу.

«Новое Обозрѣніе» № 33. 1906 г.



ՀՀ Ազգային գրադարան



NL0361693

